

НАШІ ВІТАННЯ

Вячеслав Іванович Борисов

7 лютого 2013 р. виповнилося 70 років від дня народження та 40 років науково-педагогічної діяльності видатного вітчизняного вченого-правознавця в галузі кримінального права, кримінології, кримінально-виконавчого права, соціології кримінального права і міжнародного кримінального права, талановитого педагога вищої школи, доктора юридичних наук, директора Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка

В. В. Сташиса НАПрН України, академіка-секретаря відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, професора кафедри кримінального права № 1 Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Заслуженого юриста України Вячеслава Івановича Борисова.

Вячеслав Іванович народився 7 лютого 1943 р. у м. Волжськ Марійської АРСР (РФ). У 1966 р. вступив до Харківського юридичного інституту (нині — Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»), з яким пов'язав свою подальшу долю, спочатку навчаючись в аспірантурі, а потім працюючи у ньому асистентом, старшим викладачем, доцентом, старшим науковим співробітником, професором кафедри кримінального права (нині — кафедра кримінального права № 1).

В. І. Борисов зробив помітний вклад і в підготовку фахівців у галузі кримінального права зарубіжних країн. Так, з 1983 по 1985 р. В. І. Борисов обіймав посаду викладача кримінального права та кримінології Аденського університету у Народній Демократичній Республіці Ємен.

У 1995 р. працював начальником Управління планування і координації правових досліджень Академії правових наук України

(нині — НАПрН України), директором-організатором Інституту вивчення проблем злочинності АПрН України (нині — Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, а з вересня 1995 по травень 2005 р. і з червня 2008 р. по цей час — директором Інституту. З 1996 р. Вячеслава Івановича обрано членом Координаційного бюро з проблем кримінального права відділення кримінально-правових наук НАПрН України та членом-кореспондентом НАПрН України, з 2004 р. — дійсним членом (академіком) НАПрН України. З 2005 р. В. І. Борисов — вчений секретар Координаційного бюро з проблем кримінального права відділення кримінально-правових наук НАПрН України, з 2012 р. — академік-секретар відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України, заступник голови Всеукраїнської громадської організації «Асоціація кримінального права».

У 1974 р. Вячеслав Іванович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Кримінальна відповідальність за порушення правил при проведенні будівельних робіт» (спеціальність 12.00.08), у 1993 р. — дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Основні проблеми охорони безпеки виробництва в кримінальному законодавстві України» (спеціальність 12.00.08).

В. І. Борисов є автором та співавтором понад 300 наукових праць, у тому числі монографій, підручників, навчальних посібників, науково-практичних коментарів. Його роботи присвячені розробці питань теорії кримінального закону, злочинів проти життя та здоров'я, економічних та службових злочинів, проти правосуддя, проблемам запровадження інституту кримінального проступку у законодавство України, реформування правоохоронних органів в Україні та ін. Істотну питому вагу серед досліджень В. І. Борисова мають роботи стосовно питань кримінальної відповідальності за порушення правил охорони праці та безпеки виробництва. За значні досягнення в розробці проблем правового забезпечення безпеки виробництва у 1993 р. Вячеслав Іванович Борисов був обраний дійсним членом Академії інженерних наук України.

До числа праць В. І. Борисова належать, зокрема, такі, як: «Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ» (1977); «Відповідальність за порушення правил техніки безпеки на виробництві» (1984); «Уголовно-правовая охрана безопасности общественного производства (развитие уголовного законодательства, его социальная обусловленность, юридические признаки составов преступления)» (1991); «Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм і стандартів, що стосуються убезпечення дорожнього руху» (у співавт., 2001); «Організований наркобізнес (поняття, форми, підстави кримінальної відповідальності)» (у співавт., 2005); «Протидія організованій злочинності у сфері торгівлі людьми» (у співавт., 2005); «Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки» (у співавт., 2006); «Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження)» (у співавт., 2008); «Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні» (у співавт., 2010); «Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні» (у співавт., 2011); «Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою» (у співавт., 2012) тощо. В. І. Борисов бере активну участь у написанні підручників з кримінального права, методичних рекомендацій, науково-практичних коментарів до Кримінального кодексу України. Зокрема, він є співавтором таких видань: «Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник» (1997, 2001, 2003, 2004, 2007, 2010 рр.); «Кримінальне право України. Особлива частина. Підручник» (2001, 2003, 2004, 2007, 2010 рр.); «Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар» (2003, 2004, 2006, 2008, 2013 рр.).

Понад 15 років (з 1995 по 2005 р. та з 2008 р. по теперішній час) В. І. Борисов очолює Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України. Завдяки зусиллям Вячеслава

Івановича створено колектив із високим науковим авторитетом та потенціалом. У штаті НДІ працюють доктори та кандидати наук — провідні в Україні фахівці у галузях наук кримінально-правового циклу.

В. І. Борисов — дуже вимоглива та відповідальна людина, жодна ланка його складної роботи, жоден співробітник чисельного колективу Інституту не залишається поза увагою. Вячеславу Івановичу вдалося створити творчу, дружню атмосферу в колективі Інституту, що стимулює співробітників на плідну працю і активний науковий пошук.

Професор В. І. Борисов є талановитим педагогом і вчителем. Під його керівництвом було підготовлено та захищено 9 кандидатських дисертацій. На цей час він здійснює наукове керівництво над написанням п'яти кандидатських дисертацій та наукове консультування двох докторантів. Протягом багатьох років Вячеслав Іванович очолює наукові студентські гуртки, учасники яких беруть активну участь у наукових конференціях та конкурсах і отримують дипломи переможців. Серед вихованців В. І. Борисова багато відомих юристів-правознавців, науковців, суддів, прокурорів, народних депутатів тощо.

Багаторічний досвід та високий авторитет Вячеслава Івановича Борисова нерозривно пов'язаний з активною участю в атестації наукових кадрів. Він є членом спеціалізованої вченої ради в Національному університеті «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» по захисту кандидатських та докторських дисертацій, а з 2012 р. — очолює спеціалізовану вчену раду НДІ із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 12.00.08.

Не менш продуктивним напрямом діяльності В. І. Борисова є його участь у законопроектній роботі. Зокрема, вагомий вклад ним внесено у розробку проекту Конституції України 1996 р. Починаючи з 1993 р. він був членом робочої групи Кабінету Міністрів України з підготовки проекту чинного Кримінального кодексу України, ухваленого 5 квітня 2001 р. Також він був науковим консультантом Комісії Верховної Ради України з питань законності і правопорядку. У 2012 р. його включено до складу Конституційної Асамблеї як

спеціального допоміжного органу при Президентові України, утвореного з метою напрацювання пропозицій щодо змін Конституції України, та ін.

Академік В. І. Борисов є головним редактором збірника наукових праць «Питання боротьби зі злочинністю», а також членом редакційних колегій низки періодичних видань, серед яких «Вісник Національної академії правових наук України», «Право України», «Проблеми законності» та ін.

Плідна праця Вячеслава Івановича відзначена державними нагородами: медаллю «Ветеран труда» (1992), орденом «За заслуги» III ступеня (2003). У 1998 р. йому присвоєне почесне звання Заслуженого юриста України. Він є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2006), тричі лауреатом Премії імені Ярослава Мудрого за видатні заслуги в законотворчій (2001), освітньо-видавничій діяльності (2002) та за видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства (2011), стипендіатом іменної стипендії Харківської обласної державної адміністрації імені В. П. Маслова (2007), лауреатом III Всеукраїнського конкурсу Спілки юристів України за номінацією «Юрист — науковий співробітник» (2003), «Відмінник освіти України» (2003), «Видатний юрист України» (2012). У 2012 р. він відзначений Подякою Генерального прокурора України за вагомий внесок у зміцнення правових основ законності та правопорядку, а також нагороджений Міжнародною академією рейтингових технологій і соціології «Золота Фортуна» медаллю «20 років незалежності України».

Колектив НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України щиро вітає іменинника з ювілеєм та бажає сімейної злагоди, козацького здоров'я на довгі літа, завжди перебувати в доброму гуморі та у відмінному самопочутті, наснаги на нові здобутки у всіх сферах діяльності, відкривати в собі нові таланти, а також надалі блискуче втілювати свої задуми!

Всі і кожен співробітник колективу Інституту пишаються своїм керівником, щиро люблять і безмежно цінують Вячеслава Івановича, який є взірцем у відданості своїй справі, наполегливості,

мудрості, людяності, професіоналізмі, освіченості, любові до життя, порядності та в інших чеснотах. Науковці Інституту дякують Вячеславу Івановичу за те, що він надихає на плідну працю, за безмежну підтримку, за віру в підлеглих, за розуміння та повагу! Для колективу Інституту велика честь працювати з такою Людиною з великої літери!

Нехай посіяні Вячеславом Івановичем зерна праці завжди даватимуть пишні плоди!

З великою вдячністю і повагою колектив Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України